



C U R A S U I I N C U R I A

IN GEMINIS TUTELARIBUS MEDICIS

fortissimis CHRISTI Martyribus

Divis

COSMA & DAMIANO

Oratione penegyrica celebrata

In Theinensi Basilica B. V. Mariæ Sacra coram

SENATU POPULOQUE ACADEMICO

Sub Rectoratu

Per illustris, Magnifici, Generosi, Clarissimi, & Excellentissimi Viri

D. JOANNIS FRANCISCI LÖVV, S. R. J. Provinciar:
Hæred; Equitis ab Erlsfeldt Phil: J. U. & Med: Doct: ejusdemque
Præxos Primarij Professoris Regij, Publici, ac Ordinarij, Sac: Cæs: Reg:
Majest: Consiliarij Sac: Later: Palatij, Aulæq: Cæsareæ, ac Imperialis Comitiss,
Inclytæ Fac: Medicæ Senioris, nec non Cæsareæ Reg: Universi:

Carolo-Ferdin: Pragensis p. t.

RECTORIS MAGNIFICI.

Sub Decanatu

Prænobilis, Generosi, Spectabilis, & Excellentiss: Viri

D. JOANNIS CASPARI IGNATII VOIGT, Philos: &
Med: Doct: ejusdemque in Alma, Cæsareæ, Reg: Universi: Carolo-
Ferdin: Pragensi Medicinæ Institutionum Profes: Regij, Publ: ac Ord: S.
Aulæ Lateran: & Palat: Apostol: Comitiæ, nec non Auratæ Militiæ

Equitis, Facultatis Medicæ p. t.

SPECTABILIS DECANI.

ANobili & Doctissimo Domino DANIELE FERDINANDO JOSEPHO
Staudigel Boëmo Comotoviensi AA. LL. & Phil: Magistro, Med. Studiofo.

Anno M. DCCIII. Mense Decembri, Die 5^a

PRAGÆ, Typis Georgij Labaun.

DIVIS MEDICINÆ TUTELARIBUS
SANCTIS

Pro Christo & fide Christiano-Catholica Martyribus

GEMELLIS MEDICIS

Pro Salute corporum & Animarum
fortissimis Athletis.

C O S M Æ

E T

DAMIANO,

Dedicatum, Sacratum.





SANCTISSIMI GEMELLI

Medici Angelici, Angeli in carne illibati, fortissimi in constantia pro Christo, & fide vera Martyres veri
Divi COSMA & DAMIANE, Patroni Facultatis
Medicæ Tutelares.



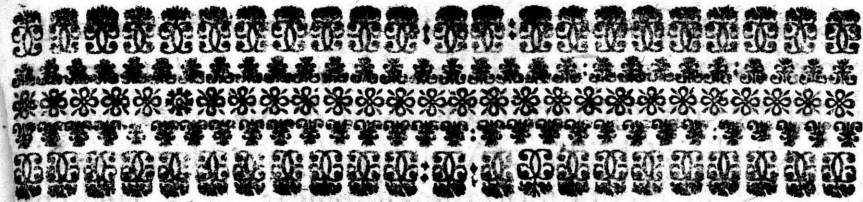
*E*tiam suo, Oratori imbecilli, opus est Medico, suæ Orationi infirmæ pharmaco. Erubescerem sanè ego, politiori destitutus eloquentiâ, & plus inter Medicinæ dogmata Hippocrati, quàm inter Eloquentiæ præcepta Tullio deferens celebrandis Martyribus tentare panegyrim, nisi in Vos pa-

Medicos inciderem , Divi Tutelares, Cosma & Damiane, Vobis infirmitatem detegere, si non pars, principium certò est sanitatis. Incedat ergo suis non satis articulis nexa, suis non satis ornata coloribus pallida, ac infirma, imbecillis serpat oratio mea, libenter patiar iudicium, esse vitiosam. tantummodo Divi vos Tutelares Medici, etiam decentem laudum vestrarum summam ab infirmitate mea suscipiatis.

Suscipite ergo Athletæ strenui infirmum conatum meum, qui firmissimi contra Mundum, carnem, & Dæmonem pro Christo & fide vera decertastis, cursum consummavistis, victores exstitistis, summæque curæ minimè Vos curantes, & honori vestro pendentes potius Curie celesti Vos adjudicatos experti estis, & etiamnum experimini. Imbecillum itaque me firmate, infirmis viribus panegyrim de Vobis dicentem, roburque vestrum Martyres gloriosissimi mihi hodie concedite, qui nunc in vita, & tunc in agone meo Tutelares mei sitis, & Protectores. Ità Vos dictione colit, quam de vobis reverenter dicit, Vobis & honori vestro dat, & dedicat.

Submississimus cliens

Daniel Ferdinandus Josephus
Staudigel.



IN felicem Te hodie Facultatem Me-
dicam! quæ me, ut anniversarium Divis
Tuis Tutelaribus, Cosmæ & Damiano pen-
das honoris tributum, heroicæ planè virtu-
tis delegeris Panegyristen. Quid enim
Tibi aut expectatione tristius, aut auditu accidere possit
molestius; quàm si is Tibi ausu impio eripere Medicos,
qui asserere; auferre meditetur Tutelares, qui conspiran-
tibus in unum oratorem totius Facultatis inclytæ votis,
clientelarem exhibere debuerat subjectionem? An non
obliquis me oculis intuebere Excellentissimum Collegi-
um, dum Divos Tuos *Cosmam & Damianum* aut Medi-
cos negabo, aut Martyres? Vel enim scientiæ medica-
lis lauream extorquebo, ut palmam deferam Christianæ
constantiæ; vel manibus excutiam Triumphalem Mar-
tyrij frondem, ut Archiatros exhibeam laureatos. Ex-
candesces, si demam alterutrum, Epomidem Martyri-
bus,

bus, aut Doctoribus purpuram cruoris. Signaros curandi humani corporis adstruo Medicos: Testimonium sanguine consignatum clamat, ut & Martyres dicam. Si fortitudinis Christianæ Athletas disigno: è faucibus Libitinæ sæpius erepta mortalitas supplicat, ut & Medicos laudem. Ego quia utrumque nequeo, alterutrum dicere reformido. Quin igitur Excellentissima Facultas ductu Tuo citra erroris periculum fluctuantem præis oratorem, & siquidem glorioso Martyrio (uti mihi quidem conjicere fas est) honoris defers prærogativam, sine tantisper ancipiti involvi periculo charum tibi aliàs Tutelarium Medicorum præsidium. Dabitis & vos veniam purpurati Christi milites, gloriosi triumphatores, quòd alterutram, utut aliàs inconcussam, hodie Vobis disputans dignitatem, in partem declinem alteram. Martyres enim mihi eritis, non Medici. Nam quid ego illos Medicos? Illos humani corporis ægritudine pressi curatores, vitæ inter tot emergentia discrimina strenuos defensores, illos ego demum imminentium fatorum nuncupem triumphatores: quos inspectante coelo, obstupefente tyrannide, fatale Ægææ Theatrum, usque adeò vitæ suæ (decernite interim de aliena) incurios exhibebat, ut ne quidem ad aures pertigisse, ad cor certè non penetrâsse, illud se suâque negligentibus oggeri solitum diverbium videatur: Medice cura te ipsum. Illa quidem tam pugnantium invicem elementorum adhibita intemperies, illa offusum omnium, nervorumque attentata convulsio, liberalis-

ralisque ad supremam usque sanguinis guttam propinatio, Hippocratis & Galeni nequaquam sapiunt disciplinam. Aut hæc cura conservando restituendove corpori idonea non est, aut si aptam agnoscitis, ecquis sibi potiori jure infinitam pugilum pro fidei veritate depugnantium attribuat multitudinem, quàm Excellentissima Medicorum Facultas? tot equidem censebit tutelares, quot furori suo immolavit nunquam satura Christiani sanguinis gentilitas. Si demum sanguinea hæc cura Medicos probat, Apolline opus non habeo, qui Paradoxam Medicos inter Martyrésque, Divos *Cosmam & Damianum* conciliare attentet concordiam. Ultro amplector *Curam sui incuriam* & favore inprimis tuo Perillustris ac Magnifice Domine Rector, vestrà deinde gratiâ spectabiles Domini Decani, Eximij, Clarissimi, Excellentissimi, Doctissimique Professores, Senatus, Populéque Academicæ tenui Panegyri reverebor.

Sonoris profecto cachinnis excipienda est Asclepiadis Prusienfis Medici cura, quâ immortalem nominis gloriam, & Medici singularis nomenclaturam sibi nundinabatur. Nam, cum saluberrimis antiquorum præceptis imbuisset animum, & discendi ardori respondente curandi felicitate, integros ægrorū exercitus fatis subduxisset, unum quempiam etiam jamjam solvendô naulô in campos Elisios transportandum (ut fama quidem buccinabat) Charonti eripuisset; hæc omnia sibi parum proficere arbitrabatur ad famæ immortalitatem. Unde
For-

Fortunæ Deæ (hanc enim sibi Numen præfixit) pingues sæpe mactavit hostias, precabaturque unice : liceret sibi vitæ suæ metam inoffensa attingere valetudine. Fortuna, inquiebat ille, quem sanitati præfecisti conservandæ, nunquam sine adversa conflictari valetudine. Depono Medicum, si quis me notet ægrotum. Tum demum & mori me, & exspirare Famam meam sentiam, cum morbus debilitatem viribus, nomini lituram inducet. Non invidebat ille suam Æsculapio Divinitatem, non suam Jovi Menecrati insaniam, honorificum Pæonis titulum, quo Divus ipse deorum Medicus compellabatur, non ambiebat ; in hoc solùm felicitatis suæ statuebat centrum, si valido corpore, robustis viribus, quid in alijs possit, in seipso Medicus præferret. Nam quidquid sit de naturæ debito tandem solvendo, à quo se eximi patiebatur nunquam ; tum demum se Medicorum quoddam numen fore arbitrabatur, si, quam humani corporis fragilitati natura negat immortalitatem, artis præstantia propè dedisse videretur. Superabit annalium fidem mori potuisse, quem ars sua nunquam siverit ægrotare. Sed lepidum denique cum Asclepiade fortunæ videte lusum : auditis precibus sanum conservat, ut senem faciat, qui cum evolutô complurium annorum spatiô sibi de virium plaudent integritate, omnium maximè lethali senectutis morbo laborare se, stolidissimè ignoret.

Heu me ! si tam curiosa tutandi corporis cura, honoris Medico deferri soliti, secumferat prærogativam, ite-

rum illustri eorum coetu emovendi eritis Martyres purpurati! Nam quæ illa vestra tractandi corporis cura? quàm sui est incuria! gravissimò, & summè contagiosò morbò ad usque insaniam laborasse vos credidit amens gentilitas, cùm crucem Christi, illam gentibus existimatam insaniam, cernui adoraretis. Et remedium quidem in vestram perniciem meditabatur superstitione, quando ad saniores mentem reducidos Lyfiæ transcripsit Proconsuli. Quid? illine Christianorum Diaulo, purpurati carnificis Diocletiani satelliti crudelissimo, gemini curandi tradantur in arte medendi Excellentissimi? quàm vereor! nè infelicem hæc cura perversa sortiatur exitum, & Lyfias quidem sui incurios perdat Martyres, nec spem videat quæsitæ à se violentissimis remedijs sanitatis. Repugnabitis saltèm vos Archiatri solertissimi, & oblatam medendi incertiam sani & integri in Lyfia damnabitis. Sed *ô Curam sui incuriam!* furiosi illius tortoris curæ sanguineæ, sese ultro submitunt, toleraturi fortissimè, quidquid cum superstitione conjurata crudelitas exquisitissimi tormenti (medicamenti dicere oportuit) appareret.

Et ecce curæ exitialis horrendum exordium! Videtisne Auditores illam in immensum profusam aquarum congeriem? hæc ipsa, ut opinor præripia in cœlum usque se attollentia, illique undarum montes, plus hinc aliquid, quàm in delicias aut ægrorum commoda instructa balnea eloquuntur; mare est ventorum furijis agitatam. Quid hinc incussem magis? solertesne Lyfiæ furias, Pelagi infini-

tam voraginem, ni sapiant, Divis *Cosma & Damiano* minitantes in balneum? an incuriam Martyrum promptitudinem, jam non solum sustinentium, sed exoptantium etiam in exitiales has thermas Saxorum prægravantium pondere devolvi? Periissent hinc utique insanienti Medico *Lysæ* in curam traditi Martyres partim medentis crudelitate, suâ partim sic curari ambiente incuria, nisi naufragam corporis cymbulam jam jam in mortalitatis scopulum illidendam, manus Angelicæ excepissent.

Ergo nondum frigidô undarum balneô expugnari visâ, quam *Lysias* curabat, insaniâ, contrarijs utendum ratus remedijs, longè calidissimum instruit sudoriferum. *Vesuvij, Ætnæq;* incendia, *Babiloniæ* fornaces, atria *aver-*ni hinc vobis in mentem venient Auditores. O! ut etiam ardentissimè febricitanti ad hujus sudoriferi conspectum gelidus toto corpore se sudor effundat! O! ut igneo etiam in corpore hospitans generosus spiritus, è longinquo has flammâs oculis delibans, frigidissimo concutiat tremore! tam validè ardet vivacissima flamma, ut aspectu primo datura sit gelidi sudoris guttas, attactu primo siccissimos cineres. Hinc enim vero ad *Lysæ*, an vestrum potiùs arbitrium, ad medullarum usque eliquationem sudandum vobis est validissimi Patientes! O Curam iterum sui incuriam! medentis ferociæ sese conformantes ætnæa subeunt incendia, post exsudatam animam, redituri aridissimi cineres, nisi iterum generosam sui incuriam remuneraturum, an castigaturum coelum, pro sudo-

sudore, quem ignis extorquebat favitia, stillicidiô ro-
 scidô irrigâsset penitus illæsos. Desine tandem infelicissi-
 me tortor, existimata mederi insanix, quando omnia tua
 medicamenta, utut atrociam, Martyribus ad aliam longè,
 quàm optes, proficere vides sanitatem. Imò verò nunc
 primùm crudelissimæ artis experimentum capiendum re-
 ponit immanissimus tyrannus. Etiamnum sibi in furio-
 sa superstitione superesse Medæam, quæ nocentissimas
 herbarum vires, & virulentos monstrorum infernalium
 succos misceat in medelam insanix Christianæ. Officinam
 sibi esse instructissimam, aptamque ad expugnandam ra-
 dicatam penitus mali pertinaciam. Libet subintrare
 Auditores Academici, & oculos tantisper fatigare in amæ-
 nô spectaculô. Proh! quæ hic rerum facies! quis loci
 horror! digna oculis Neronianis Scena! & quam si con-
 templetur Caligula, jam non optet unum omnibus mor-
 talibus commune jugulum, qui perdendis singulis suffi-
 cientia hinc reperisse gaudeat instrumenta. Ut illic uni-
 onum locô in saluberrimum succum eliquari solitorum,
 ingens surgit Saxorum strues! Hæc nimirû aut existima-
 tam insaniam Patientibus Medicis expellet, aut san-
 guinem. Ut hinc geminæ in crucis modum conformatæ
 excrescunt arbores! Amaros ligni fructus gustabunt
 Martyres, nisi citò cum superstitione sapiant. Ut hinc ite-
 rum concinnæ humani corporis structuræ inimicus mina-
 tur equuleus! Cavete hinc demum incurij Medici, si quidem

mentem Vobis prius non reducat amentissimus Medicus, harmonica corporis vestri, quanta quanta est, periclitatur oeconomia. Quid adeò plura contemblemur, quibus abunde crudelitatis in adinveniendis multiplicis lanienæ generibus, patet ingenium.

Curam potius sui incuriam admiremur Auditores, quæ Divis nostris truculentissimam experiri suadet carnificinam, pene jam nescio, an perdendi, an servandi corporis causâ. Et hinc nisi iterum sui incurios protexisset coelum, non ut quondam Medicorum turba Cæsarem, sed geminos Medicos turba perdidisset tortorum. Imposterum autem longanimum tuam patientiam damnabo, ô Coelum! si qua ope succurras sese crudelissimæ curæ permittentibus Divis. Pereant, quibus sic volupe est curari, ut pereant; perdat inquam Martyres Lysias, ut perdendo curet.

Sed en ultimam, eamque Medicis perfamiliarem curam, sanguinis nempe emissionem. Tandem & ego in te Proconsul truculente, quem hæctenus detestabar Tyrannum crudelissimum, Medicum reverbor, quando in Epomidis tuæ purpuram sanguis ebullit laureatus. Neque mihi succense faculas Excellentissima, quod scientiæ saluberrimæ Tyrannicam copulæ crudelitatem. Ex eorum quippe tantum secta agnosco sanguisugam Medicum, qui ut magno Constantino deterrimam abstergerent lepram, magistra potius feritate, quàm medendi peritia, ab-

ab uberibus matrum avulsorum parvulorum, dicámne potius de sanguineo lacte, an lacteo sanguine, præscripserunt balneum, velut non æquè alio, ac hoc animæ humanæ vehiculò, ad optatam pertingatur sanitatem. Cæcæ nimirum gentilitatis hic furor, non tantùm cælestibus quos somniant, Dijs, sed & terrestribus humanum litare cruorem. Inhorruit ad hoc plùs quàm barbaræ feritatis consilium Christi in terris Vicarius Sylvester, & feliciùs Christianos docuit lustralibus renasci undis, quàm innocenti parvulorum cruore.

O si & Lyfias, qui jamjam gladium acuit in sanguinis emissionem, quam in alijs sibi curare videtur existimatam amentiam, veram in se non alieno sanguine, sed unda diluat salutari, Medicòsque eligat, quos cruciat patientes. Sed incassum votis tyrannum dimovere satago à medendi crudelitate, nec proinde à cura sui incuria discedent Martyres inconcussi. Vibratur ergo in geminas cervices validissimus gladij ictus, & quid demum video Auditores? nunc tandem irritatâ sæpius, & in furorem versâ cœli tam diu Martyres defenfantis patientiâ, curæ sui incuriæ permissi, fructum carpunt Gloriosi Athletæ Divi *Cosmas & Damianus*, dum revulsis à cervice capitibus suo innatant sanguini, & licèt fortissimos fidei se probent defensores, vitâ tamen sic curando deperditâ sibi se pernegant fuisse Archiatros. Nisi fortè sublime aliquod sanctioris Medicinæ in tam sanguinea sanandi methodo

thodo lateat arcanum, cujus conscij cælestes Medici, studiosâ hâc incuriâ suo se sanguine in vitam reparârunt meliorem. Quod ut mihi magnopere persuadeam; Magnus ille facit Medicus, qui, ut universum hoc paradisiaca distemperatum ingluvie, & in deterimum deformatum cadaver, ad gratiæ vitam redanimaret, de pretioso sanguine suo præsentissimum simul paravit pharmacum, simul certissimum vivificandi sui descripsit documentum, ut vel sanguinis in fidei salvificæ contestationem fundendi pretiô, unusquisque Christi sequacium seipsum tormentis acerbissimis discerptum, ubi id necessitas exigit in vitam animet immortalem.

Quod si ità est Auditores Academiçi, vos quidem inter cruenta supplicia adhuc superstites, in sanguinis purpura Medicos adorete laureatos; ego verò sub ipsum jam orationis expirantis epilogû, in vita pariter & morte, imperfectos non nisi Medicinæ agnosco discipulos, post fata consummatissimos Medicos. Tales enim non nisi coelum inaugurat, ubi tandem in perfectissimam vitæ jugiter conservandæ se penetrârunt scientiam, & quod per crudelissima tormentorum genera in terris reperire non poterant, inspectâ penitus, possessâque DEI, & in hac rerum omnium essentiâ ac virtute; legerunt tandem exoptatum Recipe beatæ immortalitatis.

D I X I. *tu*